

ЗАМАН

КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИНИ ЭМ ПРАВИТЕЛЬСТВОСУНУ ГАЗЕТИ

ВРЕМЯ

ГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА И ПРАВИТЕЛЬСТВА КЪАБАРДИНО-БАЛКАРСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ОНОУЛАШЫ

Казбек Коков правительстволу комиссияны жыйылууна кытышханды

Тюенне РФ-ни Правительствоосууну Председатели Михаил Мишустин Пятигорскда Шимал-Кавказ федерал округну социал-экономика айнууну ишлерини жаны бля правительстволу комиссияны кыаууну бля кенгеш бардырганды. Анда РФ-ни саулукь сакылау министри Михаил Мурашко, РФ-ни экономиканы айнытуу министри Максим Решетников, РФ-ни эл молк министри Дмитрий Патрушев, РФ-ни Президентини СКФО-да толук эркинлик келечиси Юрий Чайка, Туризм жаны бля федерал агентствону таматасы Зарина Догузова да докладла бля сөлөшгөндиле.

Кенгеше Къабарты-Малкъарны Башчысы Казбек Коков бля Дегастанны Башчысыны куллуунун болжаллы халда тортуунан Сергей Меликов да келестрини регионларында шендого халны оюсонден билдирюупе эттендиле.

ТЮБЕШИУ

Федерал казначействону республикада бөлөмюню ишине бийик багга берилгенди

Къабарты-Малкъарны Башчысы Александр Демидов Федерал казначействону таматасын орунбасары Александр Демидов, Федерал казначействону Старполк краиди Управленисны оюночусу Игорь Тапиев, Федерал казначействону Къабарты-Малкъарда Управленисны оюночусу Шумах Утижев бля ишчи тюбешу бардырганды.

Ишлеу болганын белгилегенди, Казбек Коков биздеги бөлөмге эс бургыны ючюн анга ырызлыгытын билдиргенди. Башчы республиканы казначействосу финанс эм бюджет политикагга кыатышкан магыналы кырал структура болганын чертгенди. «Казначейство бля байламды кытыкыла миллет пролектини бардырыууга контроль этген амалдан биринеча кыарайбыз. Бусагатда аны регионну толтуруучу влосту органдары бля тийишли байламдыктарына тапландырыбыз», - дегенди регионну оюночусу.

Сагъынналган ведомствону келечилери Россияни казначействосууну жер-жерли органдарыны ишлерине праволу себептапландырыу

2020 жылны эсеплерине кере, управление, регион проект офисле, профиль министерстволу эм жер-жерли администрацияла бир бирлерини анылап ишлегендери себелли, кыйын экономика болумга бля кыарамагынанлай, миллет пролектини жашаууга кийриуге бөлөнгөн ырыскы жюз процент чаклы бирге хайырланылганды. Регион планга салынган жумушланы ишленгенде бирге толтурууган субьектлени санына киргенди.

Сауыгау

Казбек КОКОВ:

Сизни битеу жашауугуз, сайлаган усталыгыгыгыгыгга сыймеклигииз, республиканы келир кюню ючюн кыайгырганыгыгыз кимге да тийишли шартгы

Ишлеринде жетишимле болдурганлагга, бет жарыкты урунганлагга Россияни юнонде Правительствоо ююнде кырал саууга бериу тереге айланганды. Бу жолда да аллай кыуанчы жыйылуу болганды. Ол КъМР-ни Правительствоосууну Колонналы залында бардырганды.

Ары 80 адам жыйылганды - врачла, кутхарычуула, усталула, культурада, эл молкда ишлегенле, налог, казначейство органдары келечилери эм башкала. Кыуанчылы жыйылууга КъМР-ни Башчысы Казбек Коков, Парламентини спикери Татьяна Егорова, премьер-министр Мусуланы Алий, федерал инспектор Тимур Маков, республиканы оюночусуну Администрациясыны таматасы Мукаем Кодзиков, министрле кыатышхандыла.

Сизис иш келлюлоггоз бля республиканы, кыралы саулуда алгга элтген, - дегенди КъМР-ни Башчысы. Ол кун сауугаланган арасында тамата төлөню келечилери да бар эдиле - республиканы бирлигин, тугуван жерибизге сыймеклигин, инсанлык даражаны белгиси болганды хауа болумла, эпидемия

Ол билим бериуде, спортда, культурада ишлегенле, дин кыулукчулуга да махтауга тийишли болгандарын айтып: «Сизни битеу жашауугуз, сайлаган усталыгыгыгга сыймеклигииз, республиканы келир кюню ючюн кыайгырганыгыгыз кимге да

олюгга да артык иги болмагыналарына да кыаранай, эл молкде урунганла иги тирик жыйып, кыралыбызны аш-азык кыоркыуусулугун жалчытууга уллу кыошумчулук эткендиге, Алагга жорек ырызлыгымы билдиргеге сюем», - дегенди республиканы оюночусу.

Ол билим бериуде, спортда, культурада ишлегенле, дин кыулукчулуга да махтауга тийишли болгандарын айтып: «Сизни битеу жашауугуз, сайлаган усталыгыгыгга сыймеклигииз, республиканы келир кюню ючюн кыайгырганыгыгыз кимге да

кюлюдо», - деп чертгенди. Бзы бля сауугалауу башланганды: «КъМР-ни радио-телевидение берилерини арасы» федерал кырал унитар предпритияны Нальчикде бөлөмюно башчысы Сафудин Жилев бля авария профилактика кыаууну инженер Каштемир Богатырев РФ-ни Президентини указы бля «Ата журтну алында кыйыны ючюн» орденни 2-чи даражасы бля сауугалангандыла.

КъМР-ни Башчысыны Указы бля «Къабарты-Малкъар Республиканы алында кыйыны ючюн» майдла бля сауугаланганда да бардыла. Ол сандан анга РФ-ни МЧС-ини Элбрусуда бийик-тау кутхаруу отрядны башчысы Гюлюяланы Абдуллах, КъМР-ни муфтин Хазратали Дасежеев, КъМР-ни Парламентини депутаты Владимир Кебеков, РФ-ни МВД-сны кыулукчуларыны биллимерин Эдюрюв жаны бля университетни РФ-ни МВД-сны Краснодарда университетни бөлөмюно башчысы Заури Шхагапов да тийишли болгандыла.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Къабарты-Малкъар Республиканы кырал сауугалары бериуно юсюнден Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны УКАЗЫ

Ишлеринде жетишимле болдурганлары эмда кеп жыланы бет жарыкты урунганлары ючюн **Къабарты-Малкъар Республиканы Сыйлы грамотасы бля сауугаларгга БАЖЕВ Доти Мустафовичи** - Къабарты-Малкъар Республиканы Жамаат палатасыны членни **КАНСАЛАНЫ Елена Ирисовна** - Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини Контроль эмда регламент жаны бля комитетини таматасы; **сыйлы ата гартга: «Къабарты-Малкъар Республиканы сыйлы артисти» КОГАН Александр Валерьевиче** - «Орус сезио му-

зыкасы» деген билим бериу эмда маданият пролектини саклаууга эмда айнытууга себеллик этген, алагга болушкан миллет Фонду жер искусство жаны бля халкыла аралы пролектини департаментини директоруна, **«Къабарты-Малкъар Республиканы сыйлы юристи» ГОНГАПШЕВА Майя Мухамедовна** - Къабарты-Малкъар Республиканы Зольск районуно 1-чи номерли суд учкастакыны жарашдырыучу судьясына.

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы **К. КОКОВ** Нальчик шахар, 2021 жылны 11 июну, №64-УГ

«Къабарты-Малкъар Республиканы халкыны социал кыоруулауну сыйлы кыулукчуусу» деген ат атауну юсюнден Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны УКАЗЫ

Кеп жыланы бет жарыкты урунганлары ючюн **«Къабарты-Малкъар Республиканы халкыны социал кыоруулауну сыйлы кыулукчуусу»** деген ат атаргга **БАЛОВ Мурат Леоневиче** - Къабарты-Малкъар Республиканы Уруну эмда социал кыоруулау министрствосуна «Республиканы психоневрология интернет» кырал казна учрежденисны директоруна **ЛОБЮКО Ольга Геннальевна** - Прохладный шахарны бля Прохладна районну урунуу, иш бля жалчытыуну эмда социал кыоруулауну арасы» кырал казна учрежденини директору орунбасарына - социал төлеуле, компенсацияла эмда пособиала жаны бля бөлөмюно таматасына

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы **К. КОКОВ** Нальчик шахар, 2021 жылны 15 июну, №67-УГ

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны «Къабарты-Малкъар Республиканы жеринде бийик хазырлыкны нызамын кийириуну эмда жангы коронавирус инфекцияны (2019-nCoV) жайылмазы жаны бля кыошак мадарла этуно юсюнден» 2020 жылны 18 мартында чыгарылган 19-УГ номерли Указына торлюнуле кийириуну юсюнден Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны УКАЗЫ

1. Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны «Къабарты-Малкъар Республиканы жеринде бийик хазырлыкны нызамын кийириуну эмда жангы коронавирус инфекцияны (2019-nCoV) жайылмазы жаны бля кыошак мадарла этуно юсюнден» 2020 жылны 18 мартында чыгарылган 19-УГ номерли Указына болып торленуле кийиргире: а) 2.6-чи пунктуно «а» подпунктуно «жашаууга эмда сауулукка» деген сөздөндөн сора былай кыошаргга: «медичина болушукуну сурау, жангы коронавирус инфекциядан сакланын ючюн вакцинация этдиргире кырал регистрациядан этген вакцинация пунктларга баруу, аш-азык эмда башка да бек керекли товарла саткан объектилер, аптекалары бля дарман сатычу пунктлары жоклау.»; б) 2.8-чи пунктуна былай абзац кыошаргга: «халкыга жангы коронавирус инфекциядан сакланыу жаны бля не мадарла этилгенлерини юсюнден дайым билдирип турууга себеллик этерге, ол сандан халкыга дарман

салууну бардыруу бля да.»; в) 5-чи пунктуна былай абзац кыошаргга: «ишлегенле жангы коронавирус инфекциядан дарман салдырыча болумла кыаргга, ол сандан вакцинацияны ишчи жерлеринде бардырыча онгла берилу бля, дагында ишчилеге дарман салдырганын кюн, экинчи кюн да халкларын саклауу бля солук нөмле берилу бля.»; г) 7-чи пунктуна былай абзац кыошаргга: «Къабарты-Малкъар Республиканы Кылуару министрствосуна бля бирге халкыга, ол сандан аспамлы информацияны органдары болушуклары бля, жангы коронавирус инфекциядан сакланыуну мадарларыны, вакцинацияны магыналалыгыны, дарманын кыачан, кыайда эмда кылай болумла салдыргыча болуугуну юсюнден билдирип турууну кыаргга.»; 2. Бу указ басмаланган кюнюно экинчи юнонде кючюне киреди.

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы **К. КОКОВ** Нальчик шахар, 2021 жылны 11 июну, №65-УГ

Бахсанда жангы парк, жигитлеге эсертмеле да ачылгандыла

КъМР-ни Башчысы Казбек Коков Бахсан шахар округда солук паркны ачылууна кыатышханды. Ызы бля Россияни юнонюно намыстына Совет Союзу Жигити Василий Левченко бля Социалист Урунууну Жигити Ахмед Шаоуну хурметлерине ишленген эсертмеле ачылганды бля бля бля бардырганды.

Ахырында кеп заманы атылып турган жер торленгенди. Анда минг терек салынганды, жалгын кеп кыуулганды, жолчуккыла ишленгендиге, шитникле орнатылгандыла. Жаш төлего спорт эмда тренажер майданчыкыла, сабийлеге уа ойнарча айрымчыкыла кыуулгандыла. Абзадыныракыла уа шахмат бля шашка ойнал, эркинлерини кетериге болуукдула. Кыоркыуусулуккуну кыайгысы да этилгенди - паркда видео бля кыарача цифралы система тартылганды.

КъМР-ни Башчысыны бля Правительствоосууну пресс-службасы.

Бюгон кыралыбызны бля бизни республикабызны хар адамдыла ленирча затла бардыла. Фашизмден дунияны ма бизни ата-бабаларыбыз азатлагандыла, урушдан сора да кыраланы аягы юсюне ма ала салгандыла. Жигитликпери эмда жигер урууулары бля бюгон биз мамыр кекню тюбюнде жашар, сабийлерибизге аламант келир заманы кыуар ючюн кыангарын бля жанларын аямаган адамланы атлары бир заманда да унутулмаасын!

Келген төлего таматаланы жигитликперино ишлеринден билдирип турууга борлуубуз. Ол төре бизни республикада емюрге сакланырыгыны инанаман мен. - дегенди Казбек Коков. Ол дагында, бу проектни жашауда бардыруу бек магыналы болганын чертип, былай кыуулуу муну снни кыуаруга кыйын салганын барысына да жорек ырызлыгытын билдиргенди. Эсертмелени ачылууларыны КъМР-ни Правительствоосууну Председатели Мусуланы Алий, Кырал Думаны депутаты Анатолий Бифов, Бахсан шахар округну администрациясыны башчысы Хамим Мамагов, жер-жерли самоуправленианы советини депутатлары, торлюторлю организацияланы келечилери, жамауат да кыатышхандыла. Ызы бля жангы паркда Бахсанни бля кюношу Элбрус районуно командаларыны арасында футбол оюн бардырылганды. Шахарны маданиятыны келечилери уа концерт кергозгөндиле. Эсертюу халда, 2019 жылда Бахсанни администрациясы «Гитче шахар»

Жазылыу - 2021 Энтта «Заман» сизни огурлу сөз негеригиз болуп турсун!

Сыйлы жамауат! «Заман» - миллетибизни жангыз газетиди. Аны бетлеринде малкыар халкыны культуурасыны, тарыхыны, бюгоннюгю жашаууну, айтхылык адамларыны, жетишимленген эмда жартыуларыны юсюнден басмаланган материаланы сиз бир башка изданиада табалык тейлюкчюз. Алайды да, жазылыгыз, билеклик этигиз кескигниз газетигизге! Мындан ары да ол сизни керти шөхүтүгүз, огурлу сөз негеригиз болуп деп ышанабыз.

Кыууиланы Кыайсын атлы Малкыар кырал драма театры артистери.

Сизни битееу жашаууңуз, сайлаган усталыгыңызыга сүймөклүгүңүз, республиканы келеш кюнүөчүчүңүз

Акыры. Аллы 1-чи бетеди.
Къабарты-Малквар Республикасы Сыйла граматасы белгиленгенди арасында уа Черек районун жер-жерли администрациясынын башчысы **Муртазаланы Борис**, Элюрс району жер-жерли администрациясынын тамагасыны орунбасары **Атакулану Руслан**, РФ-ни Федерал налог службасыны КъыР-де Управлениасыны контроль жаны бла бөлөмюно таматасы **Юсурилану Мусса**, Къабарты-Малквары Баш соудюно судюсы **Занукану Леила**, Россиеини ил ишле оргналарыны бла ил аскерлерини жер-жерли къуагаларыны ветеранларыны ассоциациясыны КъыР-де бөлөмюно башчысы **Киязлану Сулемен** эм башлаа бардыла.

Белгилу журналдот «КР» Медиа-къырал казан урчеденианы мал-къар тилде берилерини редакциясыны редактору **Акхёбеклану Асланган** «КъыР-ни сыйлы журналисти» деген ат берилгенди. Икустволаны Шимал-Кавказ къырал институтуну халкы инструментини кафедрасыны доценту, эаион окуучу жаны сабиу кулетины доканы **Малкварлану Мурат** «КъыР-ни сыйлы артисти» деген ата тиийли болгонды.

Къабарты-Малквары культурасыны сыйлы кулукчу-шунарыны тизмеси да кенгергенди. Республиканы Башчысыны Къазы бла бу ат Нальндикде икустволаны 1-чи номерли сабиу шолуну башчысыны орунбасары **Батчаланы Аминатка**, Къашахану

маданият июнио баш методисти **Къулбайлану Изабеллагы** берилгенди.
Бъынгыны Мечиланы Къырым атлы орта шолуну директору **Халапаны Фахрулла** бла СКТИ-ни культурия факультетини доканы **Шауаланы Марианга** «КъыР-ни билим берюно сыйлы кулукчуусу» деген ат аналганды. «КъыР-ни ил мулюно сыйлы кулукчуусу» деген ат берилгенди артаула Ветеринария управленианы баш къырал ветеринар инспектору **Гериланы Мухарбек** да барды.

Халкыны социал жумушларын тамаллауда жууалы ишчи толтуругунда да белгиленгенди. РФ-ни Пенсия фондуу Элюрс районда бөлөмюно таматасы **Абашукану Офанатка**, Уруну эм социал къоруула министрствону уруну халла жаны бла департаментини таматасы **Халапаны Лейлагы**, бу министрствону иш бла жалчыту департаментини профессионал билим берюно профинантация бөлөмюно таматасы **Чечиланы Жанганга** «КъыР-ни халкыны социал къоруулууну сыйлы кулукчуусу» деген ат аналганды.

Сюд приставланы федерал службасыны КъыР-де Управлениасыны башчысы **Бауаланы Ахат** бла Федерал казначействону КъыР-де Управлениасыны таматасыны орунбасары **Улбайлану Абдулал** республиканы сыйлы экономистини къуамунна къюулгандыла.

КъыР-де Урунууну къырал инспекциясыны башчысыны орунбасары - урунууну баш къырал инспекторуну экинчиси **Тогузукану Батжуре** уа «КъыР-ни сыйлы юристи» деген ат берилгенди.
Ол клон «КъыР-ни халкы суратчысы», «КъыР-ни икуствосуну сыйлы кулукчуусу», «КъыР-ни сыйлы устасы», «КъыР-ни сыйлы кутаруучусу», «КъыР-ни физкултурасыны эм спортуну сыйлы кулукчуусу» эм башка махталуу атлагыз тиийли керюлгенлери атлары белгилу этилгенди.

КъыР-ни Башчысыны Ыпас писмосуна да инсаланы улуу къуамуу тиийли керюлгенди. Ол санда Черек районун халкы билимин ишчилерини профсоюзуну башчысы **Батчаланы Анатолегий**, РФ-ни МЧС-нин Элюрс бирик-тау къутаруучу отрядыны кутаруучусу **Газаланы Алибекте** бла отрядны изилу-кутаруучу бөлөмюно таматасы **Жапуплану Адемегий**, отрядны кутаруучулары Сарошланы Камалгы бла **Шауаланы Азаматка**, Элюрсун жол уулавлениасыны ауру жетке ташыган водителу **Геккилану Шамилге** эм башкаларды.

Ахырында Казёб Коков жыйналганы энта бир кере алгышпап, жангы жетишилме текегенди. Кууанчлы жыйылу а жангы төре бла боулганды. Малкварланы Мурат къобузу бла Россиеини Тимини сокъгынды.

АБДУЛЛАХАНЫ ОФИАТА.

ВИДЕООБРАЩЕНИЕ

«Мен дарман салдыруну экинчи урумун ётгенме, къыйын болумланы еслемегенме»

Къабарты-Малквар Республикасы Башчысы **Казёб Коков** коронавир рудан вакцина салдыруну экинчи урумун ётгенди. Аны июсонд ол кесини Инстаграм страницасында билдиргенди.

«Хай, биюонлюкде Къабарты-Малкварда эпидемия болум тохтатулууду, ол жаны бла ёсом эслемейди. Алай хал осалга айланууга да боллукчу. Врачла айтханга кере, болгонцалагы тоштенде ауруу къыйныракъ ол кесилерден эм речаникаларды тургуяланы проценти биюиди. Ауруганлары сананга жаш адамла кёбюрек болуп башлагандыла», - деп белгилегенди Казёб Коков

кесини видеообращениасында. Башчы республикада жашаганылан хакъсыз дарман салдыруга аман бла хайырланууга чакырыганды. «Хай, прививканы кеси араалдыла бу этиредесе, алай аны бла бирге биз ауруу къыйнагы айланса, аны кюркюзуу вакцина салдыруудан эсе улуу боллугун айланууга керекибиз. Къабарты-Малкварда дарман салдырганыланы саны 43 миң адамды, андан къыйын болуучу чакырган шартла эм болумла бол билимбиз.»

Посланияны кезуноуне мен кесиме эм таматарланы дарман салдырхананы белгилегенме. Энди аны экинчисин да этгенди, заран-лу болумла эслемегенме. Вирсус жууап - ол вакцинянда, ол иште тиги къошулурга тиийшилди.

Сентябрьге дери коллектив иммунитетини къуаргыз тиийшилди. Ол а 270 миң адамдын астамасы дарман салдыруга тиийшилди дегендикти, эпидемия кюркюзу чыкъмазача», - деп жазганды Казёб Коков. «Жарысуула, вирус арт кеткенде эм алыкъа кючюлдю. Багалы шухёла, келигиз, вакцианы этирдийең», - дегенди Башчы Къабарты-Малквары жамаатына.

КъыР-ни Башчысыны бла Правительствосуну пресс-службасы.

ЖАМАУАТ ПАЛАТА

Улуу Ата журу урушуну эсеплерини июсондн бетииз ётируокле къурагынлагыга таукел къаршычы турургуга

КъыР-ни Жамауат палатасыны XI пленар жыйылууида Улуу Ата журу урушуда совет халкыны фашизмни урушуда магъанасын учуу эттиуде, урушун тарыхына жазгыш шартладан сакълану маддарлары сюзюлгенди.
Аны ишине КъыР-ни Башчысыны Администрациясында ил политика жаны бла управленианы таматасы **Артем Кажаев**, граждан обшествоуну институтлары бла байланышкыла эм ириллени ишери жаны бла министрлик кулукчууну толтуругун **Анзор Курашиун**, жарыкчаландыру, илму эм жаш телюно ишери жаны бла министрлик орунбасары **Мокваланы Ачмегет**, аллиме, илму кулукчула, жамауат оргнализацияны келечерини да къатышкандыла.

АРХИВЕД ХАРАЛАЙДЫЛА
Жыйынуу ача, Жамауат палатаны башчысы **Хазратали Бердов** Улуу Ата журу урушуда совет халкыны жигитлигин еморлеге сакълуу, къазуатыны тюз тарыхына тошонокдорю, жалган харапарладан къоруулау артыкында магъаналы болганын черттеди.

Тобешинде уа сөйрү шартла белгилу тигилерини айтырды. Сөйлөнгенге къазуатыны, тылда жашаууно иксеринде адамланы эсгертилерини, уруш кавазлы тиришуулары жашуаларын къылай торлендиргенлери, излеу отрядла къылай затты ачыклаганларыны иксеринде айткандыла.

Ол Федерал университетини ХХ-XXI ёмюрюни ата журту тарыхыны кафедрасыны башчысы, тарых илмуны доктору **Мария Пономарева** докладында тарых кертиликни сакълуда архивле артыкында магъаналы болганын черттеди. Ала басмалаган илму ишле керти документлени асламагъа ачыкъ эткенери бла бирге, урушун тарыхын терисине бургууа къорешленге кёжау журула бергенлери черттеди.

«Аны жамауатларына ачыкъ этедилең», - дегенди ол.

Тарых эси сакълуга уа излеу отрядла бардырган магъаналы иш да болушанды. Алагы жаш адамла сыйок къатышканылар доклады ил шартка санаганды. Кёп болма а Ростовун излеу отряды 80 аскерини ёлюго асырган жерины ачыклагандыла. Биюонлюкде алапанди къуамуну атлары белгилу этилгенди.

Жамауат палатаны башчысыны орунбасары **Юдямийа Фёренко**, сёзге кошулда, жаш телю тыш къыралда совет аскерини эсгертилерини бууганларыны сылтауларын билдиралмаганыларн айтканды. Мария Александровнаны акылына кере, алай болма ючюн тарыхка шёндюко заманын шарттарына таянып киритерге тиийшилди.

Юлголе ол «Без срока давности» проектти керголгенди. Аны чекперлене жаш адамла регионда Улуу Ата журу урушун жигиттерине ишленген эсгертеме бла шактырейлендеди. «Озган жылда болган заттаны санап тургуяны хайры жокъду. Андан эсе ала ата-бабалары сымаган къыйынлыклары жеркери бла северча, жарысура этерге керекди», - дегенди ол.

Жамауат палатаны башчысыны орунбасары **Юдямийа Фёренко**, сёзге кошулда, жаш телю тыш къыралда совет аскерини эсгертилерини бууганларыны сылтауларын билдиралмаганыларн айтканды. Мария Александровнаны акылына кере, алай болма ючюн тарыхка шёндюко заманын шарттарына таянып киритерге тиийшилди.

Патриот ниетде ёсдюруу
Анзор Курашиун а излеу отрядлары ишлерини июсеринде билдиргенди. Аны айтханына кере, республикада 25 ветанер организация бла аны районда 52 бөлөмю бардыла. Ёсон келген телюно патриот ниетде юрейгит мурат бла конфликтацияла, акцияла къурадыла. Лападан эм белгилу «Георгиевская лентады». Жылыны башында бери уа ветанер организацияшыл шолкамда Кишилин дёрсторинден жюздөн астаман бардыргандыла.

Россиеини Жигиттери бла шолкунлары тобушуйлери төреге айлангандыла. «Ёлюсюсю полк» деген акцияга да быыл оналган халда 16 миң адам къатышканды. Республиканы төрт излеу отряд ишледиле: «Эльбрус», «Россиеини излеу отрядыны мушкетерини билдиргенди. «Кавказ чёке» - деген отрядлар. Мокваланы Ачмегет «РФ-ни инсалтану патриот ниетде юрейгит» федерал программаны, билим берюу учрежденияла Улуу Ата журу урушун тарыхына юрейтти къылай къурагъаныны, ёсоп келген телю бла бардырганын патриот ниетде ишлеу отрядларыны билдиргенди. Аны айтханына кере, бу ишни чекперлене төрлю-төрлю ишлеге 80 миңден аслам жаш адам къатышканды. Бу иште «Россиеини шолкунларыны къымылдыла», «ЮрАрмия» жамауат организацияла улуу себеплик этилди.

ТИШИРГУЛА УРУША ДЕРИ ЭМ
Жамауат палатасынын кырал уюверситетини этнология, КъыР-ни халкларыны тарыхлары эм журналистика жаны бла

Къуамун

Жетишилме жашлагга бла къызлагга паспортла Парламентде тапдырылгандыла

Окшуда, жамауат жашауда, спортда жетишилме кергозген жашлагга бла къызлагга РФ-ни инсананы паспортун къуамунчыла КъыР-ни Парламентинде Россиеини кононою аллында беруге ётерге айланганды. Быйыл да республиканы районларында бла шхарлеринде 15 окшуну законча чыгаруучу органда чакырылгандыла. Аланы жашауларында бу магъаналы иш бла Парламентини спикери **Татьяна Егорова**, аны орунбасары **Мурат Карданов**, Култура, граждан обшествоуну айнаыту эм информация политика жаны бла комитетини башчысы **Зурбек Кумалов** алгышлагандыла.

Татьяна Борисовна бу кюн жашланы бла къызланы эсперинде кёп жылга къалгыгына ишексиз болганын черттеди. «Паспорту алуу сабиулик бошпайт, сиз жашууну жангы жолуна чакырганга зор белисиди. Аны алгыштыкы бла бирге сизге борчла салингандырада да алгышлагга керексиз», - деп эсгергенди ол.

Спикер законча чыгаруучу органга окшуда жетишилме, жамауат жашауда тиги жаш адамла чакырылганыларн, аланы арапаранда уа билим берюу, чыгармачылык кенжерулда, спортти эришууде хорлагана да болгъанларн айтканды. «Ол жетишилме уа сиз окшурга, къадалы кореширге, айныргга хазыр болганынчы кергозтеме. Мындан ары да тиги хорламла болдурлугууызга ишкесимең», - деп къошканды ол.

Спикер къуамунчы жыйылуу къыралда баш магъаналы байрамны аллында бардырылганын бошдан болмаганын да черттеди. «Россиеини конону бирлигини, патриот сезимлени, Ата журтубуз ючюн ехтемликни белгиле»

«Ол тууган жеринин тарыхын, шёндюко кезуноу бла келер жашууну байлайды. Бизни Ата журтубуз бирди, анга сойемлеккин кергозтор ючюн бет жарыксы урунурга, законланы толтурурга, маданиятыбызны сакъларга, тарыхы билрге, ата-бабаларыбызны житликтерине башчуруга керекбиз. Сиз Россиеини инсане деген сыйлы ата кертичи болуругузуз текеймең», - дегенди ол.

Жашланы бла къызлары Мурат Карданов да алгышлаганды. Ол мындан ары окшурга, билимлерин кенгертирге чакырганды. «Жетишилмеги бу бизни энта кёл кере кууандыртыгызыгга ияманма. Жангы билим алыгыз, халкларыбызга адет-ётерлени да юйренгиңиз», - дегенди ол.

Быз бла Татьяна Егорова бла Мурат Карданов паспортла бергенди. Ол кюн спикери кёлунонда баш документини арасында Нартанда школ-интернатдан жашла бла къызла, кадет класслары курсантлары да бар эдиле.

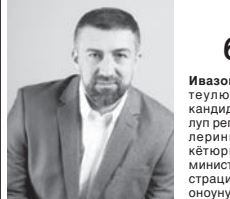
Жаш адамла бу къуамунчы жыйылуу къурагынлагы ырызлыкларыны айтып сөйлөнгенди. Майскинде 1-чи номерли гимназияны окшукчуу **Константин Стрельченко**, Төркени 2-чи номерли шолуну окшукчуу **Тамарлан Тажажов** бла Нальчиди 6-чы жылдан да быйыл тобешилме къурагъанлары ючюн ырызлыкны айтып сөйлөнгенди. Ахырында депутатла РФ-ни Россиеини жаш инсанлары РФ-ни Гиминне тыгылаштыла. Татьяна Борисовна алагы саугыга РФ-ни жангы Конституциясы бла кытагъчыла берилгини черттеди.

Бу кюн жаш адамларны эсгеринде кёл жылга къылау ючюн ала депутатла бла бирге сураткъ тоштенди.

Нартанда школ-интернаты башчысыны орунбасары **Эленора Таова** Парламентте эмда энчи Татьяна Борисовна ёсоп келген ётерге кел жылдан да быйыл тобешилме къурагъанлары ючюн ырызлыкны айтып сөйлөнгенди. Ахырында депутатла РФ-ни Россиеини жаш инсанлары РФ-ни Гиминне тыгылаштыла. Татьяна Борисовна алагы саугыга РФ-ни жангы Конституциясы бла кытагъчыла берилгини черттеди.

ТОКЪЛАНЫ ФАТИМА.

Айыдыу

Партия Ростаны Къабарты-Малквар регион бөлөмюно таматасына предприниматель Бетал

Партия Ростаны регион бөлөмюнде – жангы тамата

Ивазов салынганды. Биттеу жыйылууда аны кандидаттасы жаны бол регион бөлөмюно членлерини барысы да къол кёртюргенди. Юстиция министрствосу ага регион страция этюно юсонден онуну къылып бергенди.

Бетал Ивазов регионда эмда саулалы къыралда предпринимательликни айнаыту жаны бла башламчылыкларына бла мудратларын тура этгенди.

Аланы толтурууну магъаналыга санаганды. Аны оюмуна кере, къырал бюджет ачык болууга, республикада коррупцияга кёжау юрөшени кюлендиртирге керекди.

Дагыда предпринимательлик бла кореширге сойюленген энчи курсла кураргыга тиийшилди. Бетал Ивазов 1979 жылда тууганды. Къабарты-Малквар эл мулк академияны бошоганды.

Тёлеуле

Низам игилене барады

«Россети Шимал Кавказ» акционер обшествоуну бизни республикада бөлөмю - «Кабалкэнерго» деген курсадан ётгенди. Тёрлю-төрлю жылда «Эквивалент» ООО-ну коммерциалды директору «Прохладныи Машинал ишлеучо заводу» ЗАО-ну директорларыны советини председатели, «Юг-нефтехиммаш» ООО-ну коммерциалды директору болганды.

Компанияда белгиленгерича, жер-жерли бюджетте организацияла бу кезуиде биттеу берликтерин толусунай төлеп, алгын борчларыны да бир кесегин жалпандыла. Электрочукно сатыучу предпринятилагъа, республикалы бюджет организациялагъа, иели юкюледе жашагандыла да бу жаны бла артыкъ сёз айтханы тейюлдо, дегенди «Кабалкэнерго».

Алай хайырлануучуланы бары да бирча тейюлдо. Сёз ючюн, жашуу журт - коммунал молк предпринятияла алгынача биз ауруу къошадыла. Быйлыны ал төт айныны ичинде ала берликтерини жаланда 30 процентини телгенди. Аны бла алгын 2,5 миллиарду сом борчларын энта да 230 миллион сомга кебейткенди. Бу къуаму бла даулау иш барды, энергетиклени айтханларыны кёз-къагъызы бермегенлени къагытлары уа сюдге жиберилди.

УЛБАШЛАНЫ МУРАТ хазырлагъанды.

ТИКАЛАНЫ ФАТИМА.

Дата

ОГУРЛУ ТЁЛО
2020-2021 окуу жыл Түр-
ныууну 1-чи номерли орта
школуна сексеничи юбилей
жыл болганды, 1995 жылда
макхеме лицей даражаны
алганды. Мектеп Тёвен
Баханда биринчи ишлен-
ген объекттен бири эди.
Устاز кыуам кыралны көп
жерлеринден бери келген
жаш специалистпен эм
башаладан кыралганды.
Ала, сабилени юйретиу эм
окутуу иште уллу кыйын
салып, тарыхда окутуу өз
кыйгандыла.
Билим бериу макхемге
баша-баша жылдада РФ-
ни сыйлы устазы Александр
Савенко, Павел Порожня-

токтамганды, торло-тор-
ло проекте, программала
жарашдырылгандыла.
Школ РФ-ни Билим бериу
министерствосууну Федерал
инновациялы майданыны
даражасын алып, окутуу
организацияны, билим
бериу органдары управлени-
ларын, бизнени, кыралны
онтогуз регионун жамуат
институттарыны келечине-
ри бириктиргенди. 2012
жылдан бери лицей белгиги
окутуу иште уллу кыйын
салып, тарыхда окутуу өз
кыйгандыла.

Билим бериу макхемге
баша-баша жылдада РФ-
ни сыйлы устазы Александр
Савенко, Павел Порожня-

ДАРАЖА
Бу окуу юй эртеден бери
да бийик даражалы билим

Жаухар, Ездэнланы Светлана,
Елена Шурдумова, Елена
Кулоса, Жашууланы Лейля
эм башкала бардыла. Ала
сынмактарын коллективге
келген жаш адамга да
өтдөрди.

**Къачан да окутуу эмда юйретиу
жумушланы уста жарашдырыну юлгюсю**

ков, Римма Цахилова, Вера
Марфюнова, Таисия Голово,
Жапупланы Тамара башчы-
лык этгенде.
АЛГА БАРЫ
Мектеп кыайсы кезиле-
де да заман бла бирге ат-
ларга итингенди: окутуу
иш илгилгенди, жаңы
амалла, онла хайранчалы
гандыла. Лицей даражаны
алганды сора ол федерал
сынам билим бериу майд-
дан болганды. Онбеш жыл
чыкты бир ишлейи мында
директорлук кылуулдада
Мухамед Лижов. Ол кезини
инчи макхемени айнуу

бериуде, саулуук сакылауда,
экономика эм социал иште,
маданият, спорт бөлүмде
көп башка ыздада таны-
улула.
Макхемде мектепте дери
билим берген эки бөлүм
да жетишмил ишлейди.
Башланган школда уа шен-
допуро окутуу программа-
ла синдириледи, сабиле
жаңы иште сойноп кышула-
дыла, олимпиадаладагы,
оршунуге кыатыш, алчыла
боладыла.
Лицейде билим бериу про-
цессе көп жылдадан бери про-
фильли класстада барды-
рылды. Устаза сынмалы,
ишлерин билген, сойген да
адамдадыла. Аланы арала-
рында РСФСР-ни жарык-
ландырууну отинчиклери
Элжоркыяланы Зухра эм
Геккиланы Роза, РФ-ни бите-
люу билим бериуну сыйлы
ишчиси Данка Повременю,
педагогиканы ветераны,
КыМР-ни сыйлы устазы Го-
люйяны Зоя, КыМР-ни Би-
стерини эм илму министр-
ствосуну сыйлы грамотасыны
иеси Светлана Кунашева.
Билим бериу бөлүмде
аслам жыл урунганланы
саньанда Жапупланы На-
сийнэт, Любовь Эдинова,
Тамара Кумарова, Геккиланы
Фатимат, Наталья Тишина,
Жапупланы Асият, Ездэн-
ланы Замира, Жанатайланы

**БУСАЛТАДАГЫ
ИЗЛЕМГЕ КЁРЕ**
Башланган класстаны
устазы Мирзоланы Наталья,
2019 жылда «Жылны устазы»
деген конкурска район эм
республикалы уруларында
хорлап, битеурсоюз эрише-
ле кышуулганды. Көп бол-
магандыла а ол Битеурсоюз
эксперт-педагогика советте
киргенди, анда ол Кыбар-
ты-Малкыардан келечине
белгиленди.

Мектепни устаз кыуаму
заманы излемгерине көре
кырайды ишин, жаңгы эм
алчы билим бериуну син-
гидри. Мында торло-торло
арала ачылгандыла, көп
ахшы болуула кыралыл-
дыла, жаңгы технология
толунунай хайранандыла.
Ол жумушла барысы да та-
мбалы конюн буюноклодо
кыралган ишангылы мур-
дордыла.

Секем жыл ол аруу, уллу
тарихди, алай токтуну оюн-
ден халар жокшуды. Лицей-
де этта төлөк көп керу
алыншынгандай турдуку-
ла, жаңгы окулуула, жаңгы
устаза аны мекямны жары-
тырыктыла. Алчы, иннова-
цияны ысла кыралыллары
ишкерчиди, ала уа кыошак
билгиге эм онгыта жолу-
да. Бир сөз бла айтканда,
жашуу барды.

ТЕМИРЛАНЫ Анатолий.

Юйор

**Жигерликлери эмда огурулуулуктары бла
намыслы, насыплы да болгандыла**

Элде жашаган не за-
манда да кыйын
болганды, анда солурга
заман жокду - жайда,
кышда да иш табылган-
лай турды. Алай болса
да, анда турганданы көп-
плери шахарга көнөргө,
турмушларын алышын-
дыргырга арталыда уна-
рык тойлодуле.
Чочайланы Хасамеди-
ни жашы Идрис ма ал-
гайланды. «Кыбарты-
Малкыар Республиканы
эл молкуну сыйлы иш-
чиси» деген махтауу ат,
«Жигер урунган ююн»
майдал да анга бош-
дан берилгенди. Ол
Бизынга да тутууганды.
Алай сабилени узукта,
Кыргызстанда, өтгенди.
Андан кыйтхандан сора
Бизынгады школну бошоп,
кыйчу болуп, «Комму-
низмге жол» мюлде, ызы
бла Аттоланы Салкын
алын жорюктен совхозда
кырк жылдан артык
урунганды.
Тутхан ишинде аллана
кишини ийгенди.
Элде намыс-сыйы да
бийикеди. Холам-Бизын
эм Черек ауулда аны ко-
нтанмаган, аны коюн-
дон аруу айтырган хазна
адам болмаз.
Идрис улугула, гитчеге
да жол таба билген огуру-
лу инсанды. Жашууунда
эм башына ол адамлык-
нын салады. Жамуатны
кыуанчына, Бизуунда да
биге жуук адамдынды
башка кырамайды, уллу
көйлөк эмдейди. Не көп
айтып турсак да, аны
аруу шартларын санап
бошайлык тойюлюз.
Жыл аны келгенде да,
жигерин тас эткенде да,
деди: малла тутайды, бахчада
ишлейди. Ол өдсөргөн
битимге кырасанг, сей-
рге кылаасы. «Ишлей
турган саулуукка иги-
ди, көлөң да жарыйды» -
деди ол.
Илгирин юй бичиси да
Илгирин айтчына адамды.
Миллетте намыс, сыйы

болган, ачык жорюк-
тюз акылылы, айтыр-
кыттыран да билген эли
тишери.
Ала төрт кыз бла бир
жаш өдсөргөндиле.
Хар бири, ата-аналарын
дан олго алап, таш жауу
этеди. Аланы белте-
ринде адамны юсонда
болган иги шартларны
биге да көрөңоп тур-
дыла. Анданга жуукчу-
ла, тенг-кыошу да алагуу
уллу хурмет бергенери.
Мени да алагуу намыс
бек укулдуу. Аланы иги
таныймы, жуукчу-ахлууга
кыайтыргандыла, кер-
де жерде көнөрө билген-
дерине да сейр этче-
ды. Олду, мек акыл эт-
генден, бек уллу байтыр-
ган аяны кыуандыр-
ды сабилеридиле, дейди-
ле. Ма Идрис бла Мадис
рус уа башларын бийик
тутуп айланчыра юйор

аны окуп, көп жаңгы
лыкка билебиз. Эс ти-
линде чыккыган газетни
алмаган, окумаганды
таууну аңгылапмаймы»,
-деди Идрис биз ушак
эткен заманда. Сора да-
гыда: «Газетте ишлен-
геле бизни ыразылыкты
өзүм бир билдир» - деп
тиледи.
Чочайланы Идрис бла
аны юй бичиси Мар-
усы кыадаларында бла
жашууларында жыйыш-
дыран сынууу, бек иги
ниетлени бла амаланы
көпир тёлөгө бериуну
ызын бердирыдыла.
Эшигеге уа да алганды,
алай а эпен кетерге
суймеленди, аны маг-
насыны биледи. Аруу
хауа, ашлары-суулары да
болмаганды таза. Ма
алай ырахат жашуу эте-
ди уллу тау элде мени бек
суйген адамларын.
ШАУАЛЛАНЫ Разият.

Малар

ХИ, өмүрдө, Октябрь революция-
гы дери, малкыралы мал тутуу
бла кенчингенди. Бурун замандадан бери
эле келгенерди, ол ызын көзмө, конушу
жылкыла мал эт, бишлек, жуу, жон-
ден этпиген затпа (кепкенге, башкыла,
жамчыла, кийизге...) сатып нада аланы
бир кеспирне керекли затпага, сөз ючюн,
мирзеге, мануфактурага, алышып тур-
гандыла.

Вузгъа
керекли затланы –
Интернетни юсю бла

Быйыл бийик билим
берген окуу юй
Интернетни юсю бла
кирирге боллукду.
«Кыргыз жумуш» деген
порталда «Вузгъа
онлай амал бла ки-
руу» деген суперсервис
ишлеп башлаганды.
Россейни кырал окуу
юйлерине документ-
лени аны болушулугу бла
порталда кергөзюлгөн
тизмелеге көре берирге
боллукду. Аны ючюн
бир жори да баргырга
керек тойюду.

Абитуриент беш вуздан
бирин сайларга,
аны окурга алырларга,
аны юсонден заявланы
ны тийишчи документ-
ла бирге өдюрюрге
эмда конкурса не жерге
тошенин билгирге бол-
лукдула. ЕГЭ-ни эсе-
плери официал холда
босоманганларындын
сора балла вузгъа жи-
берилип кылуулганды.
Дагыда сайта вуз-
ланы, алагуу хазырлау
онганы, окутууну про-
граммаларын билгирге
неда «Тюз сайлау эт»
деген порталга шарт-
ларын салгырга онг барды.

эм иги учуреденини санын-
дады. Андан сора да, мектеп
көп огурулу жумушланы бар-
дырыуга кыошулгандай
турды.

**ОКУУЧУЛАРЫ,
УСТАЗЛАРЫ ДА –
АРУУ ЫЗНЫ ТУТКАЛА**

Ахшы материал-техника
кыолайлыгы эм бийик
даражалы устаз кыуаму
болганды, билим бериу иш
жаңгыртылгандай турганы
себебли арийи жылдан-жыл-
га жаш төлөну юйретиу эм
окутуу борнуу жетишмил
толтурады. Муну тауаскала
уллу кылуулуктада, билим

ла, сорго жер окуна да асымаракды.
Жерни битими да башка ауулдадан зоө
мында игиди. ... - деп жазды.
Баксан таркы юсондан а: «Мирзеге
өдсөргөргө, бичен этерге таулада бел-
ладан колкысыз жер жокшуду» - дейди.
Малкыарда болган башка алгилме, жо-
лоучула да ол шартны белгилегенди. Ала
малдан алган хайырларын алышадыла
мирзеге. Алай бла жайлыкыла алгана

керек эдиле. Алай маллары көпле аслам
жерлини алып тохтагандары себепли
хар юйор да коптоу жерле бла тенг хай-
ырланмайт эди. Жылдан-жылга бош
жерле эздан-аз болуу баргандыла.
Жамуат жерлини биринде малларын
көп келгенге кыошма, мал орунла
илгенди, сора ол жер аланыкыды деп
аталып кылганды.

ТАРЫХ

**АЛГЫННГЫ МАЛКЫАРДА ЖЕР
КЫТЫЛЫК БЛА МАЛ БАЙЛЫК**

Малкыар халкы не заманда да малчылык бла жорюгенди. Жерчиликке да эс бөлгенди, алай ол
иште жарарча жер байлыгы таман болмаганды, дагыда элдеде өсом культуралары бары да
бирча айнамагандыла.

Ол себептен мал тутхан төрөли болганды беш тау ауугза. Бек биринчиден, коптоу жерге кер-
ек болгонилери бла байлыгы этте йнкорлөдө аяны юлөшүу кышкы болдурууганын юрөт-
көп болгонилери эм айтхандарын эсте аласак, ол келишимле бизни халкыбыз эттеле-
де кылай жашаганын да ачыккылайдыла.

баш тутарга онг берген, бек керекли зат-
дыла. Жаланданы аллай жерге кыят
болгандары жунуштанды.

Аны юсонден Абайланы Миосот «Бал-
жария» деген белгиги ишинде: «Бу
таулада «кырал» (2-2,5 аршин чамасын)
«акы узуун», «таш орун», «череп орун»,
«гебен орун» дегендин башка жер өтөу
жокшуду» - деп жазганды. Ташын аруулап,
алай эттенде кеспирне хайырларын жер
тауула. Ол себепден хар киши кесиме бакча
жерчик кыураганды юйюнө жаньанда. Ал-
лай аман болмаса уа, элден бири жаньанда.
Жер бек сыйлы ырыкыга савалганды.
Ол кытылгы отпау жерлерге да жылкы-
ганды. Малкыарда жорюген адетте кыра,
коптоу жерге саулай жамуатны болурга

ла илелиге. Бизынгада Сойюншлары уа
төтерекке агачна не болгандыла. Халкы
кыозгылуула да андан чыкыгандыла.
Котюу жерлини юсондерин айтканда,
алагуу илелик этиюну Малкыарда башка
торлюсю да болганды. Жерни сатып
алганды, бегендеге, ортакгы берген-
де да болгандыла. Кырал салган
жасаккы төлөмлай сыйырханла да
чыкыгандыла.
Кыолайлы жашагана бегендеге
алган жерлерин илелирне кыай-
тармаз ючюн, жерни иесине ёнокч ача
бергенди, ол аны кыайтаралмаса уа,
жерин сыйыргандыла анда аны сатып
алгындады. Тауулуны жашуу болгон
ларын иги билген адамдан бири Н. П.
Тулшинский жазганына көр, бегендеге
берилген жерни артка кыайтарылгана
бек эдиле. Алай бла жерле байлыгы
кыолтарына тоше, жарышуду уа эздан-аз
кыала баргандыла.
Тауда жер бла хайырланууну дагыда
бил торлюсю. Ортаккы котюу жерни
неда чалкыныкы ортакгы алган адам
жерни иесине ача, бичен нема мал берген-
ди. Жерге илелик этиюну торлюрени бай
адамла кеспирни ырыкыларын буюндок
көп этер ючюн хайырланганлары баямды.
Ишин сойтен, аны бла юйюрленине,
тускумга да кыолай эткен тауула, юй-
орон бичине кыолай болганы ючюн, котюу
халкыла хак тылгы, аланы жерлеринде
малларын котюп да тургандыла.

Малкыар топонимикада аллай югюпө
көтүндө: *Локьяланы кыал, Осару-
лары туруу, Кудайланы баула, Токяланы
сырт, Кумкыяланы чунгула, Эзелданы
кыл, Мызы тоюу, Инал сыты, Барас-
билданы кыош, Малкыаркыяланы кыош...*
Бу шарт бир-бир юйюрлени жамуат
жерге не болуп кыуакандарын айтды.
Жер жаньанды, баам, ол жерлерге тукумуну,
атаууну не юйюрюнө адамлары дайым да
көп кыиылы салып келгенери себепли да
саналган болурла ол жерле тукумуну,
атаууну, юйюрюнө ырыксыныла.
Аны бла бирге билген жерлерин онды-
ры болганды, асламында байлык, билге,
керттирге илгенди. Малларны а,
кеспирни тукум жерлерин алы, бирде

Малкыарда тауула сатып-алууга три
кыиылап, атай салып, алай сатыу
файдалы иш болганына тошонкөндөн
сора, жылкы тутханданы саллары өпден-
көп бол барганды. 1912 жылда 7 аптерде
кыуалган документе көндөленичи
Хочуланы Чауканы аны беш жашын:
Майлыны, Шобаны, Сулейманы, Шамай-
лыны эм Магомалы, аскерге ат берүүден
ончон этрге деп айттыды.
Эзелданы Хаджиджуну жок бла жыйр-
ма байталы, ачы ажири, аны кырандышны
Омарны уа юч жыйрма байталы бла юч
ажири болганды.
XX өмүрдө алында тауула юч жоозден
беш жогже дери ат, юч-төрт минг тууар,
онбеш мингге жуук кыолай сатканды.
Алай бла ала Россейни сатып-алуу ишине
тири кыатышандыла.
МУСУКАЛАНЫ Сакинат.

